

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Marijampolės kolegijos
*SAUSUMOS TRANSPORTO LOGISTIKOS
TECHNOLOGIJOS*
**STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS**

Grupės vadovas: prof. Artūras Keršys

Grupės narė: Ingrida Brazionienė

Vilnius
2015

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Sausumos transporto logistikos technologijos</i>
Studijų sritis	Technologijos mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Sausumos transporto inžinerija (E200)
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (3 m.), iššęstinė (4 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	180 ECTS
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Sausumos transporto inžinerijos profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai.....	5
2.2. Programos sandara.....	7
2.3. Personalias	11
2.4. Materialieji ištekliai.....	13
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	14
2.6. Programos vadyba	16
III. REKOMENDACIJOS	17
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	19

I. IŽANGA

Marijampolės kolegijoje (toliau – MK) ketinama vykdyti sausumos transporto inžinerijos krypties studijų programa *Sausumos transporto logistikos technologijos* (toliau – Programa) vertinama, remiantis Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-23 patvirtinta „Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika“ (toliau – Metodika), atliekant Programos aprašo analizę ir išorinio vertinimo procedūrą.

Studijų programą vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) pasitelkti ekspertai: prof. Artūras Keršys ir lektorė Ingrida Brazionienė. Ekspertai 2015 m. balandžio 10 d. vizito į MK metu susitiko su kolegijos administracijos atstovais, Programos aprašo rengėjais, numatomais Programos dėstytojais ir socialiniais partneriais bei apsilankė Programos vykdymui skirtoje kolegijos materialiojoje bazėje.

Marijampolės kolegija, rengianti profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį įgyjančius specialistus-praktikus, atsižvelgdama į ūkio poreikius ir darbdavių bei specialistų rekomendacijas, išnaginėjusi Lietuvos ir Marijampolės regiono transporto, prekybos, pramonės ir logistikos įmonių situaciją, Marijampolės regiono rinkos pokyčius bei atlikusi įmonių vadovų apklausą, 2015 m. SKVC pateikė ketinamos vykdyti studijų programos *Sausumos transporto logistikos technologijos* aprašą.

Pažymėtina, kad MK yra vykdoma tos pačios krypties studijų programa *Vežimo kelių transportu technologijos*, kuri administracijos susitikimo su ekspertais metu buvo įvardinta kaip ne visiškai atitinkanti šiandienos darbo rinkos aktualijas, todėl buvo priimtas sprendimas teikti registravimui naują studijų programą.

Ekspertams parengus studijų programos išorinio vertinimo išvadų projektą ir rekomendavus aukštajai mokyklai Programos aprašą pakoreguoti, 2015 m. gegužės 22 d. iš Programos rengėjų buvo gauti pataisymus grindžiantys dokumentai. Ekspertai susipažino su atliktais pakeitimais ir pateikia galutines studijų programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai

Studijų programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų apibrėžtys yra tikslintinos. Programos tikslas: „Rengti sausumos transporto inžinerijos profesinius bakalaurus, gebančius planuoti, organizuoti, valdyti bei kontroliuoti sausumos transporto technologinį procesą“ nėra susietas su asmens, užbaigusio studijas pagal šią Programą įgyjamomis specifinėmis žiniomis ir įgūdžiais, socialiniais ir asmeniniais gebėjimais. Programos numatomi studijų rezultatai, kurių iš viso yra 16, turėtų būti formuluojami konkrečiau – Programos apraše numatomi studijų rezultatai suformuluoti nenurodant kokiomis sąlygomis, profesinės veiklos srityse jie bus pasiekiami. Kaip pavyzdį šiuo atveju galima paminėti, programos numatomą studijų rezultatą: „3.2 Pagrįsti rengiamus planus ekonominiais skaičiavimais“, nors pastarajame nėra aiškiai apibrėžta kokius tiksliai planus studentai turėtų gebėti rengti ir pagrįsti ekonominiais skaičiavimais.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į pastabą dėl studijų programos tikslo apibrėžties buvo atsižvelgta, o į pastabą dėl Programos numatomų studijų rezultatų konkretnio formulavimo, nurodant kokiomis sąlygomis, profesinės veiklos srityse jie bus pasiekiami, atsižvelgta iš dalies – Programos numatomas studijų rezultatas 3.2: „Pagrįs technologinius procesus ir planus ekonominiais skaičiavimais“ patikslintas netinkamai. Išlieka neaišku, kokie technologiniai procesai ir planai bus grindžiami ekonominiais skaičiavimais.

Nagrinęjant Programos numatomus studijų rezultatus iš visumos perspektyvos, galima konstatuoti, kad juos pasiekęs absolventas bus sukaukęs pakankamai bendrųjų gamtos mokslų ir profesinės srities žinių, gebės suprasti inžinerinius sprendimus bei bus įgijęs su transporto logistikos technologijomis susijusius specialiuosius gebėjimus, tokius kaip: krovinių vežimo proceso valdymas, krovos darbų ir sandėliavimo proceso organizavimas, vežimo procesų į logistikos sistemą integravimas. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad studijų programos numatomi studijų rezultatai apima bendrojo lavinimo, bendrųjų inžinerijos, specialiųjų, profesinės veiklos dalykų žinias, supratimą, specialiuosius ir bendruosius gebėjimus.

Analizuojant Programos apraše pateiktos 1 lentelės, kurioje yra nustatytos studijų programos tikslo, numatomų studijų rezultatų ir studijų dalykų sąsajos, turinį, akivaizdu, kad kai kurių studijų dalykų dermė su Programos numatomais studijų rezultatais yra nepakankama:

- a) Studijų dalykas *Inžinerinė braižyba ir kompiuterinė grafika* yra netinkamai susietas su šiais Programos numatomais studijų rezultatais: „3.1. Valdys krovinių vežimo technologinį procesą“ ir „3.3. Integruos vežimo procesus į logistikos sistemą“, nes studijų dalyko apraše nurodytas tikslas, numatomi studijų rezultatai

ir dalyko turinys yra nesusietas su aukščiau įvardintų studijų programos numatomų studijų rezultatų pasiekimu.

- b) Studijų dalyko *Vadybos pagrindai* sąsajos su Programos numatomu studijų rezultatu: „1.1. Žinos bendruosius krovinių gabenimo reikalavimus“ yra netinkamos, nes studijų dalyko apraše nurodytas tikslas, numatomi studijų rezultatai ir dalyko turinys yra nesusietas su aukščiau įvardintu studijų programos numatomo studijų rezultato pasiekimu.
- c) Programos numatomas studijų rezultatas: „3.4. *Organizuos krovos darbus ir sandėliavimo veiklą*“ neatsispindi *Aplinkos ir žmonių saugos* studijų dalyke.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabas buvo atsižvelgta, reikiami pakeitimai – atlikti.

Ekspertų grupės vertinimu, studijų programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai iš dalies yra pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais. Vizito MK metu tiek Programos aprašo rengėjai, tiek socialiniai partneriai tvirtino dalyvavę diskusijose dėl Programos numatomų studijų rezultatų formulavimo ir aktualumo, vis dėlto nustatyti kiek minėtųjų diskusijų rezultatai yra susiję su konkrečiomis numatomų studijų rezultatų formuluotėmis yra pakankamai sudėtinga. Apskritai, analizuojant studijų programos aprašą matyti, kad studijų programos tikslai, numatomi studijų rezultatai, turinys ir struktūra yra orientuoti į Bolonijos proceso bei Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

Žvelgiant iš visumos perspektyvos, Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai atitinka studijų rūšį, pakopą ir dera su suteikiama kvalifikacija. Programos studijų rezultatų sudėtingumo lygis atitinka Europos kvalifikacijų sąrangos (Lietuvos nacionalinės kvalifikacijų sąrangos metmenys) VI kvalifikacijų lygmenį ir VI kvalifikacijų lygmens B polygmenį bei Lietuvos kvalifikacijų sandaros (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“) VI lygio kvalifikaciją.

Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad studijų programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija tarpusavyje dera tik iš dalies. Programos tikslas yra: „*Rengti sausumos transporto inžinerijos profesinius bakalaurus, gebančius planuoti, organizuoti, valdyti bei kontroliuoti sausumos transporto technologinį procesą*“, nors studijų programos pavadinime, vienas iš „raktinių“ žodžių yra logistika. Studijų programos tikslas turėtų būti aiškiai susiejamas su sausumos transporto **logistikos** technologiniu procesu.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabą buvo atsižvelgta patikslinant Programos tikslą.

Taip pat akcentuotina, kad Programos rengėjų teigimu, studijų programos tikslas, numatomi studijų rezultatai ir numatoma absolventų profesinė veikla yra nukreipta į kelių ir geležinkelių transporto rūšių logistikos technologijų sintezę. Vis dėlto, remiantis vertinamos Programos aprašu, ekspertai priėjo išvados, kad Programos rengėjai daugiausiai dėmesio skiria būtent kelių transporto logistikos technologijoms, o ne dviejų transporto rūšių sintezei. Studijų programos apraše studijų programos profilis turėtų būti pateikiamas aiškiai.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastebėjimą buvo atsižvelgta integruojant geležinkelio transporto logistikos technologijas į daugelio numatytų dėstyti studijų dalykų turinį.

Pagrindinės srities stiprybės

1. Programa kitų kolegijų siūlomų analogiškų studijų programų kontekste pretenduoja į savitą profilį įsisavinamų sausumos transporto logistikos technologijų kompleksškumu – greta kelių transporto akcentuojama geležinkelių transporto technologijų svarba, kuriant Lietuvoje modernią ir subalansuotą multimodalinio transporto sistemą.

Pagrindinės srities silpnybės

1. Tikslintina studijų programos tikslo formuluotė, aiškiai įvardijant įgyjamas žinias, specialiuosius, socialinius ir asmeninius būsimo specialisto gebėjimus, įskaitant programos orientaciją į sausumos transporto logistikos technologinius procesus. (Pakoreguota).
2. Tikslintinos Programos numatomų studijų rezultatų formuluotės, aiškiai atspindint Programos numatomų studijų rezultatų ir studijų dalykų dermę. (Iš dalies pakoreguota).
3. Ne itin aiškiai nustatytas santykis tarp kelių ir geležinkelių transporto logistikos technologijų. (Pakoreguota).

2.2. Programos sandara

Studijų programos apimtis – 180 ECTS, trukmė – 3 s. m. nuolatinės studijos, 4 s. m. iššestinės studijos, bendras valandų skaičius studijų programoje – 4800 val. Studijų programa parengta, vadovaujantis „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendraisiais reikalavimais“ (2010 m. Nr. V-501). Programą sudaro: bendrieji koleginių studijų dalykai – 15 ECTS, studijų krypties dalykai (įskaitant profesinės veiklos praktikas ir baigiamąjį darbą) – 135 ECTS, kolegijos nustatyti alternatyviai pasirenkami dalykai – 18 ECTS ir studento laisvai pasirenkami dalykai – 12 ECTS.

Anot studijų programos rengėjų ir dėstytojų, Programos dalykų temas planuojama nuolat atnaujinti, įvertinant rinkos pokyčių tendencijas bei darbdavių reikalavimus, susiejant studijų turinį su įvairių sričių realiomis problemomis ir jų sprendimų paieška.

Vis dėlto atkreiptinas dėmesys, kad Programos apraše nurodyta dalis studijų dalykų numatomų studijų rezultatų galimai nebus pasiekti, nes kai kuriuose studijų dalykuose numatomi studijų rezultatai ketinami pasiekti pasitelkiant būsimų, dar nestudijuotų dalykų, numatomus studijų rezultatus. Kaip pavyzdžius galima paminėti, *Užsienio kalbą (anglų)* (studijuojama 1 semestru) (dalyko numatomuose studijų rezultatuose numatyta, kad studentas turės supratimą apie logistikos sistemas ir maršrutų sudarymą, nors tai bus studijuojama per *Logistikos* studijų dalyką tik 2 ar 3 semestru, atitinkamai nuolatinių ir iššestinių studijų atvejais), *Užsienio kalbą (vokiečių)* (studijuojama 1 semestru) (dalyko numatomuose studijų rezultatuose numatyta, kad studentas gebės charakterizuoti eksploatacines medžiagas, nors Medžiagų mokslo dalykas studijuojamas 3 ar 4, semestru atitinkamai nuolatinių ir iššestinių studijų atvejais). Taip pat paminėtinas studijų dalykas *Transporto sistemos ir infrastruktūra*, kuriame bendrai apibėžiami transporto sistemos fiziniai ir funkciniai elementai turėtų būti dėstomi prieš *Krovinių vežimo technologijos* studijų dalyką, o *Transporto teisė* – po šių dviejų studijų dalykų. Nuolatinių studijų plane studijų dalykas *Techninio eksploatavimo pagrindai* yra nurodytas po *Krovinių automobilių ir antstatų* studijų dalyko, o iššestinėse studijose – atvirkščiai, todėl yra pažeidžiami tarpdalykiniai studijų dalykų ryšiai. Nuolatinėse studijose dalykas *Transporto priemonių praktika* yra numatytas dar nepaėjus *Techninio eksploatavimo pagrindų*, nors praktikos turinyje aiškiai atsispindi šio dalyko studijavimo būtinumas. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, kad kai kurių studijų dalykų temos Programoje kartojasi:

1. Studijų dalyko *Krovinių vežimo technologijos* 5 tema Krovimo darbų technologija dubliuojasi su *Krovimo darbų technologijos* studijų dalyku. 6 temoje Krovinių automobilių klasifikavimas dubliuojasi su dalyko *Kroviniai automobiliai ir antstatai* 1 tema Transporto priemonių klasifikacija;
2. Studijų dalyko *Krovimo darbų technologija* tema Krovinių rūšys ir savybės dubliuojasi su dalyko *Krovinių vežimo technologijos* 2 tema Kroviniai ir jų srautai.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pateiktas pastabas buvo atsižvelgta – patikslinti studijų dalykų numatomi rezultatai ir turinys. Taip pat siekiant išdėstyti studijų dalykus logine seka bei ištaisyti ydingą studijų dalykų seką iššestinių studijų plane buvo pakoreguoti nuolatinių bei iššestinių studijų planai. Siekiant išvengti studijų dalykų numatomų studijų rezultatų bei temų dubliavimo, buvo atlikti reikiami

pakeitimai šių studijų dalykų aprašuose: *Krovinių vežimo technologijos, Krovimo darbų technologija, Logistika.*

Studijų plane pasirinktas pakankamai racionalus teorinių (16 proc.), pratybų (20 proc.), konsultacijų (10 proc.) ir savarankiško darbo (54 proc.) valandų santykis. Orientuojamasi į praktinių gebėjimų formavimą ir įtvirtinimą bei studentų savarankišką mokymąsi. Studijų dalykų turinys atitinka koleginių studijų rūšį ir pirmąją studijų pakopą.

Apskritai galima teigti, kad studijų dalykų apimtis yra pakankama numatomiems studijų rezultatams pasiekti, išskyrus kelias išimtis:

1. Studijų dalyko *Fizika* apimtis yra 3 ECTS, nors turinyje numatytos temos, laboratorinių / praktinių darbų skaičius ir numatomi studijų rezultatai orientuoja į žymiai didesnę studijų dalyko apimtį. Reikėtų peržiūrėti studijų dalyko turinį ir atitinkamai arba mažinti, arba didinti kreditų skaičių.
2. Studijų dalyko *Transporto teisė* apimtis yra 3 ECTS. Ekspertų vertinimu, tai yra nepakankamas skaičius valandų pasiekti užsibrėžtą tikslą ir numatomus studijų rezultatus. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisinis reglamentavimas apima ne tik kelių transportą, o turėtų būti vadovaujamas platesne sąvoka „sausumos transportas“. Šio studijų dalyko svarbą taip pat akcentavo MK socialiniai partneriai susitikimo su ekspertų grupe metu, pabrėždami teisinių žinių būtinumą vykdant sausumos transporto logistikos technologijų procesus.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabą buvo atsižvelgta – pakoreguoti studijų dalykų *Fizikos, Sausumos transporto teisės (prieš korekcijas – *Transporto teisė*), *Transporto sistemos ir infrastruktūros** numatomi studijų rezultatai bei šių dalykų temų apimtis.

Ekspertų vertinimu, studijų dalykų aprašai turėtų būti peržiūrėti, nes daugeliu atvejų nėra visiškai aišku, ar dalykų turinys ir praktiniai užsiėmimai yra tinkami ir pakankami numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Visas studijų dalykų turinio lenteles reikėtų papildyti smulkesniu temų skirstymu (tai yra padaryta tik keliuose studijų dalykų aprašuose, kaip pavyzdžius galima paminėti, *Matematikos* ir *Informacinių technologijų* studijų dalykų aprašus), taip pat praktinių užduočių pavadinimais. Be minėtųjų dedamųjų spręsti apie praktinių įgūdžių įgijimą, o tai koleginiuose studijose yra prioritetas, labai sudėtinga.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabą atsižvelgta iš dalies, nes daugelio studijų dalykų turinio lentelės nėra papildytos smulkesniu temų skirstymu ir praktinių užduočių pavadinimais.

Pažymėtina, kad kai kurių studijų dalykų tiksluose, numatomuose studijų rezultatuose ir turinyje trūksta dėmesio ir vientisumo:

1. Studijų dalykų *Užsienio kalba (anglų)* ir *Užsienio kalba (vokiečių)* studijų tikslai ir turiniai turėtų būti derinami tarpusavyje, kad nebūtų siekiama skirtingų numatomų studijų rezultatų;
2. Studijų dalyko *Matematika* tikslu turi būti pabrėžiamas matematinių žinių taikymas inžinerinėje veikloje. Taip pat minėtojo studijų dalyko 1 tema Verslo matematikos pradmenys nėra tinkama – ekspertų manymu, ir šiuo atveju turėtų būti akcentuojamas pritaikomumas inžinerinėje veikloje;
3. Studijų dalyko *Informacinės technologijos* numatomų studijų rezultatų sąsajos su studijų programos numatomais studijų rezultatais yra sunkiai identifikuojamos. Iš dalyko turinio nėra aišku su kokiomis operacinėmis sistemomis, duomenų bazėmis bus mokomi dirbti studentai;
4. Studijų dalyko *Chemija* tikslu numatyta: „*Formuoti sampratą apie krovinių cheminę sudėtį bei savybes, jų logistikos metu susidarantį chemines medžiagas ir jų poveikį aplinkai, bei logistikos procesui, gebėti atlikti krovinių cheminę analizę.*“, tačiau studijų dalyko nagrinėjamos temos neatitinka numatytų tikslų;
5. Studijų dalyko *Kroviniai automobiliai ir antstatai* pavadinimas neatitinka dalyko tikslo, kuriame nurodyta, kad bus pristatomi ir autobusai;
6. Studijų dalyko *Logistika* vienas iš numatomų studijų rezultatų: „*Apibūdins krovinių vežimo technologinį procesą*“ dubliuojasi su *Krovinių vežimo technologijų* dalyku, kuris bus studijuojamas tik po dviejų semestrų;
7. Studijų dalyko *Krovinių vežimo technologijos* numatomi studijų rezultatai, pavyzdžiui: „*Žinos terminalų funkcijas, įvertins transporto sistemos komponentus, žinos kelių ir terminalų įtaką vežimo procesui.*“ nesutampa su dalyko turiniu. Be to tai yra *Transporto sistemos ir infrastruktūros* studijų dalyko numatomas studijų rezultatas;
8. Studijų dalyko *Techninio eksploatavimo pagrindai* apraše vartojamas terminas „mašinos“ yra netikslus ir netinkamas. Turėtų būti naudojami terminai „transporto priemonė“ arba „automobilis“;
9. Studijų dalyko *Aplinkos ir žmonių sauga* tikslas siejamas tik su aplinkosauginiais klausimais, neskiriant pakankamai dėmesio žmonių saugai;

10. Studijų dalyko *Krovimo darbų technologija* numatomas studijų rezultatas: „*Ivertins pakrovimo priemonės tinkamumą kroviniui gabenti*“ yra suformuluotas netinkamai, nes pakrovimo priemonė negali būti tinkama kroviniui gabenti.
11. Studijų dalyko *Pavojingi kroviniai* apraše nepateiktas studijų dalyko turinys – nagrinėjamos temos ir joms skirtos kontaktinio ir savarankiško darbo valandos.

Ekspertų manymu, sukurti prielaidas Programos numatomiems studijų rezultatams pasiekti galima tik pakoregavus studijų dalykų tikslus, numatomus studijų rezultatus ir turinį, atsižvelgiant į aukščiau ekspertų pateiktas pastabas.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabas buvo atsižvelgta. Studijų dalykų tiksluose, numatomuose studijų rezultatuose ir turinyje buvo atlikti pakeitimai užtikrinantys jų tarpusavio dermę ir Programos vientisumą.

Pagrindinės srities stiprybės

1. Programos turinį planuojama nuolat atnaujinti, įvertinant rinkos pokyčių tendencijas bei darbdavių nuomones, susiejant studijų turinį su įvairių sričių realiomis problemomis ir jų sprendimų paieška.

Pagrindinės srities silpnybės

1. Ydinga studijų dalykų išdėstymo seka iššestinių studijų plane. (Pakoreguota).
2. Kai kurių studijų dalykų tikslų bei numatomų studijų rezultatų formuluotės ir turinys nesukuria prielaidų pasiekti Programos numatomus studijų rezultatus. (Pakoreguota).
3. Kai kuriems studijų dalykams skirta studijų apimtis yra per maža. (Pakoreguota).
4. Studijų dalykų aprašai nėra pakankamai informatyvūs. (Iš dalies pakoreguota).

2.3. Personalas

Studijų programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas atitinka teisės aktų reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakyme Nr. V-501 „Dėl Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“. Programoje dirbs 22 studijų krypties dalykų dėstytojai: 4 mokslų daktarai, kurie dėstys 15% studijų krypties dalykų apimties (teisės akte nustatytas minimalus reikalavimas – 10%), 14 magistrų ir 4 asistentai. Išskyrus studijų dalykus *Transporto sistemos ir infrastruktūra* bei *Intelektualios transporto sistemos* dėstysiantį dėstytoją, visi programos dėstytojai turi ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį dėstomo

dalyko srityje (teisės akte nustatytas minimalus reikalavimas – ne mažiau kaip pusė). Atkreiptinas dėmesys, kad kolegija neturėtų priskirti dėstytojo patirties praktinei patirčiai darbo rinkoje, jeigu tai yra darbas aukštojoje mokykloje esant akademiku.

Pažymėtina, kad ekspertai, analizuodami dėstytojų kvalifikacijos tinkamumą numatomiems studijų rezultatams pasiekti, pagal pateiktus dėstytojų veiklos aprašymus, pasigedo aiškesnių tiesioginių sąsajų su numatomo dėstyti studijų dalyko numatomais rezultatais. Tam tikrais atvejais nurodyti seminarai, kuriuose dėstytojai dalyvavo, projektų vykdymo patirtis, parengta metodinė medžiaga, publikuotų straipsnių pavadinimai tik iš dalies siejasi su numatytu dėstyti studijų dalyku. Kaip pavyzdžius šiuo atveju galima paminėti, *Aplinkos ir žmonių saugos, Transporto teisės* studijų dalykų dėstymui numatytų dėstytojų gyvenimo aprašymus. Keleto studijų dalykų, tokių kaip *Pavojingi kroviniai* ir *Muitinės procedūros* dėstančių dėstytojų gyvenimo aprašymai apraše pateikti nebuvo.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabą buvo atsižvelgta iš dalies. Dėstytojų gyvenimo aprašymuose neatliktos korekcijos siekiant labiau akcentuoti veiklą, tiesiogiai susijusią su numatomo dėstyti studijų dalyko numatomais studijų rezultatais. Vis dėlto pažymėtina, kad buvo pateikti studijų dalykus *Pavojingi kroviniai* ir *Muitinės procedūros* dėstysiančių dėstytojų gyvenimo aprašymai, kurių kvalifikacija dėstyti minėtuosius studijų dalykus yra tinkama.

Apskritai, numatomų programoje dėstyti dėstytojų skaičius ir kvalifikacija yra pakankama numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Iš programos aprašo akivaizdu, kad Programoje dirbsiantys dėstytojai kūrybingai rengia metodinę medžiagą studijoms, dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje ir tarptautiniuose projektuose. Be to vizito aukštojoje mokykloje metu socialiniai partneriai patvirtino sudarysiantys sąlygas pas juos stažuotis programos dėstytojams bei studijų procese dalyvauti programos rengėjų kviečiamiems darbuotojams.

Pagrindinės srities stiprybės

1. Dėstytojai turi ne žemesnę nei magistro arba jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį, Programoje teorinius ir praktinius užsiėmimus dėstys 4 mokslo daktarai;
2. Programos dėstytojai dalyvauja mokslo taikomojoje veikloje ir tarptautiniuose projektuose, yra respublikinių konferencijų organizatoriai.
3. Programos dėstytojams bus užtikrinamos galimybės sistemingai kelti kvalifikaciją stažuojantis Marijampolės regiono transporto įmonėse.
4. Į studijų procesą bus įtraukiami kviestiniai dėstytojai iš transporto įmonių.

Pagrindinės srities silpnybės

1. Nepakankamai išsamiai parengti dėstytojų gyvenimo aprašymai. Personalo kompetencija ne visiškai atsiskleidžia iš pateiktų dėstytojų gyvenimo aprašymų. (Iš dalies pakoreguota).

2.4. Materialieji ištekliai

Numatytos patalpos studijoms yra tinkamos ir pakankamos. Analizuojant Programai skirtą materialiąją bazę ir metodinę medžiagą, pastebėta, kad pastarųjų kūrimui ir stiprinimui yra skiriama pakankamai dėmesio. Teoriniam mokymui daugelyje auditorijų įrengta po 30 darbo vietų, 3 auditorijose – nuo 50 iki 60 darbo vietų.

Šiuo metu programos vykdymui yra numatyta pasitelkti elektrotechnikos, elektronikos ir mechatronikos, medžiagotyros ir techninių matavimų, techninės diagnostikos, automobilių įrangos, krovinių vežimo technologijų laboratorijas, kurios sukurs prielaidas studentams įgyti sausumos transporto inžinerijos fundamentines žinias ir gebėjimus. Numatyta įranga studijoms (laboratorinė, kompiuterinė, reikmenys) tinkama ir iš dalies jos pakanka – esamoje bazėje ir perspektyviniame materialiosios bazės gerinimo plane pasigendama specializuotos kompiuterinės programinės įrangos, skirtos transporto logistikos technologinių procesų planavimui, organizavimui ir vykdymui.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabą buvo atsižvelgta – papildytas Programos perspektyvinis materialiosios bazės gerinimo planas, t. y. numatytos papildomos lėšos literatūros šaltiniams užsienio kalba ir kompiuterinei programinei įrangai įsigyti.

Aukštosios mokyklos numatoma bazė praktikoms yra tinkama. MK yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su Marijampolės regiono įmonėmis: UAB Bendida; UAB Marijampolės muitinės terminalas (koncernas ALGA); UAB Tomraila; UAB Margava ; UAB ARVI cukrus; UAB Marijampolės pašarai; UAB Arvifertis; UAB Marijampolės pieno konservai; UAB Ainetra; UAB Swetrak; UAB Hertransus; UAB Autoforumas; A. Bižienės paslaugų ir prekybos įmonė; K. Kubiliaus paslaugų įmonė; Rida, G. Luckaus firma; Marijampolės geležinkelio stotis ir kt.

Kiekvienais metais bibliotekos fondai yra papildomi metodiniais ištekliais atsižvelgiant į programos dėstytojų pateiktus poreikio planus. Metodiniai ištekliai (vadovėliai, knygos, periodika, duomenų bazės) yra tinkami, iš dalies yra pakankami ir prieinami. Paminėtina naujausios literatūros šaltinių užsienio kalba (anglų, vokiečių, rusų) svarba studijų procesui absolventams įgyjant gebėjimus dirbti tarptautinėje rinkoje. Atkreiptinas dėmesys, kad studijų

dalykų aprašuose dominuoja literatūros šaltiniai lietuvių kalba. Taip pat pažymėtina, kad pokalbių su dėstytojais ir programos rengėjais bei administracija metu paaiškėjo, kad esama tvarka ir finansiniai ištekliai užtikrina galimybes dėstytojams įsigyti planuojamus studijų procesui būtinus minėtus metodinius išteklius.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pateiktą pastabą buvo atsižvelgta. Studijų dalykų aprašai papildyti moksline literatūra užsienio kalba bei nurodyti leidiniai esantys MK bibliotekoje. Programos perspektyviniame materialiosios bazės gerinimo plane papildomai numatytos lėšos naujai mokslinei literatūrai įsigyti.

Pagrindinės srities stiprybės

1. Sudarytos bendradarbiavimo sutartys su Marijampolės regiono transporto įmonėmis, kuriose numatytos galimybės studentams ne tik atlikti praktikas, bet ir atskirų studijų dalykų praktines užduotis.
2. Numatyta materialiosios bazės, kurioje ketinama vykdyti programa plėtra.

Pagrindinės srities silpnybės

1. Trūksta transporto logistikos technologinių procesų planavimo, organizavimo ir vykdymo specializuotų kompiuterinių programų. (Pakoreguota).
2. Studijų dalykų aprašuose dominuoja literatūros šaltiniai lietuvių kalba, nors tiek socialiniai partneriai, tiek programos rengėjai akcentuoja absolventų gebėjimus dirbti tarptautinėje rinkoje veikiančiose įmonėse. (Pakoreguota).

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijas reikalavimai yra pagrįsti. Vykdam studentų priėmimą į Programą konkursinį balą sudarys: matematikos (koeficientas – 0,4), fizikos (koeficientas – 0,2), lietuvių kalbos ir literatūros (koeficientas – 0,2) brandos egzaminų pažymiai.

Numatomi taikyti studijų metodai yra tinkami numatomiems studijų rezultatams pasiekti. Pagrindinės užsiėmimų formos numatomiems studijų rezultatams pasiekti, suvokimui formuoti yra teorinio, praktinio darbo valandos, savarankiški darbai, konsultacijos.

Kryptingam numatomų studijų rezultatų siekimui Programos dėstytojai yra numatę sieti studijų turinį su įvairių sričių praktinėmis problemomis ir jų sprendimu, numatę taikyti naujausius edukacinius ir tyrimų metodus, atsižvelgiant į užsiėmimų pobūdį. Dėstytojai taip pat yra numatę naudoti motyvuojančius mokymo metodus: atvejų ir situacijų analizę, projektų

rengimą, interaktyvius žaidimus, probleminį ir projektinį mokymąsi. Studijų procese numatytos komandinio darbo, diskusijų, aktyvaus dalyvavimo bei dialogų formos.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema iš dalies yra aiški, vieša ir tinkama numatomų studijų rezultatų pasiekimui įvertinti. Vertinimo sistema orientuota į kaupiamąjį balą, kuris užtikrina sistemingą studentų pasiekimų vertinimą viso semestro metu. Galutinį įvertinimą sudaro tarpinių atsiskaitymų ir egzamino įvertinimo balai. Vis dėlto studijų dalykų *Krovinių vežimo technologijos* ir *Transporto sistemų ir infrastruktūros* vertinimas yra netinkamas – dalykų studijos baigiamos egzaminu ir kursiniu projektu, nors, pagal „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo“, patvirtinto 2010-04-09 Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-501, 9 punktą, galutiniame dalyko vertinime turėtų būti taikoma viena atsiskaitymo forma. Taip pat akcentuotina, kad Baigiamojo darbo vertinimo tvarka nėra aiški, nes Baigiamojo darbo apraše nurodyta, kad Baigiamųjų darbų komisija atsižvelgia į vadovo ir recenzento vertinimą, tačiau lieka neaišku, kokia svirtine reikšme.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabas buvo atsižvelgta. Pakeista studijų dalykų *Transporto sistemos ir infrastruktūra* ir *Krovinių vežimo technologijos* galutinio vertinimo sistema bei patikslinta galutinė *Baigiamojo darbo* vertinimo formulė.

Pagrindinės srities stiprybės

1. Studijų procese numatoma naudoti studentus motyvuojančius mokymo metodus: atvejų ir situacijų analizę, projektų rengimą, interaktyvius žaidimus ir probleminį mokymąsi.
2. Studijų procese numatyti tokie studijų metodai: komandinio darbo, diskusijų, aktyvaus dalyvavimo bei dialogų.

Pagrindinės srities silpnybės

1. Kai kurių studijų dalykų galutinis vertinimas neatitinka „Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo“, patvirtintame 2010-04-09 Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-501, nustatytų reikalavimų. (Pakoreguota).
2. Baigiamojo darbo vertinimo sistema nėra aiškiai nustatyta. (Pakoreguota).

2.6. Programos vadyba

Vidinė MK studijų kokybės vadybos sistema veikia pagal tarptautinio standarto ISO 9001:2008 reikalavimus, kurio sertifikatas išduotas 2013 m. spalio 25 d. Už studijų programos tikslų ir numatomų studijų rezultatų pasiekimą ir nuolatinę programos kokybės priežiūrą bus atsakingas Studijų programos komitetas, kurio sudėtis yra tvirtinama kolegijos direktoriaus.

Susitikimo su socialiniais partneriais metu ekspertų grupei buvo pateikta informacija, kad socialiniai partneriai aktyviai dalyvavo studijų programos rengimo procesuose (studijų programos numatomų studijų rezultatų, turinio apibrėžimo ir materialiosios bazės aprūpinimo veiklose) bei yra suinteresuoti ir motyvuoti dalyvauti studijų programos vykdyme ir tobulinime. Programos apraše ir susitikimo su Programos aprašo rengimo grupe metu nebuvo akcentuotas studentų vaidmuo ir jų įtraukimo galimybės vykdant Programą ir ją tobulinant.

2015-05-22 gauti studijų programos korekcijas pagrindžiantys dokumentai rodo, kad į ekspertų pastabas buvo atsižvelgta. Programos aprašas papildytas išdėstant kolegijos Studentų atstovybės inicijuojamas studijų programų kokybės gerinimo veiklas bei akcentuota studentų galimybė dalyvauti periodiniame studijų programos vertinime.

Vidinės studijų kokybės užtikrinimo priemonės ketinamoje vykdyti studijų programoje yra numatytos tinkamai. Aukštoji mokykla yra parengusi bei patvirtinusi kokybės vadovą, nustačiusi studijų kokybės užtikrinimo procedūras bei pasirinkusi kokybės valdymo priemones, kurios bent preliminariai leidžia teigti, kad yra sukuriamos prielaidos tinkamam studijų programos vykdymui.

Atkreiptinas dėmesys, kad Programos aprašo rengėjai turėtų patikslinti programos numatomų studijų rezultatų formuluotes, taip pat peržiūrėti studijų dalykų aprašus, siekiant užtikrinti tinkamą studijų programos vykdymą.

Pagrindinės srities stiprybės:

1. Numatomos vidinės studijų kokybės užtikrinimo priemonės yra tinkamos, atsakomybė už Programos vykdymą, priežiūrą bei sprendimų priėmimą yra aiškiai paskirstyta.

Pagrindinės srities silpnybės:

1. Nenumatytos priemonės studentų įtraukimui į studijų programos tobulinimo procesus. (Pakoreguota).

III. REKOMENDACIJOS (siūlymas rekomendacijas įgyvendinti per 10 darbo dienų, atitinkamai pakoreguojant studijų programos aprašą ir pateikiant tai pagrindžiančius dokumentus)

1. Peržiūrėti studijų programos tikslo formuluotę, aiškiau ją susiejant su programos pavadinimu, asmens, baigusio studijas įgyjamais ne tik specialiaisiais, bet ir bendraisiais gebėjimais ir žiniomis. (Pakoreguota).
2. Užtikrinti Programos numatomų studijų rezultatų kompleksiskumą ir aiškumą, pateikiant aiškiai pagrindžiančias studentų gebėjimus ir žinias numatomų studijų rezultatų formuluotes. (Iš dalies pakoreguota).
3. Peržiūrėti studijų programos tikslo, numatomų studijų rezultatų ir studijų dalykų sąsajas, užtikrinant programos numatomų studijų rezultatų pasiekimą. (Pakoreguota).
4. Peržiūrėti studijų planą, išdėstant visus studijų dalykus logine seka, remiantis programos numatomų studijų rezultatų ir dalykų numatomų studijų rezultatų logine seka, taip užtikrinant programos numatomų studijų rezultatų pasiekimą. (Pakoreguota).
5. Peržiūrėti studijų dalykų tikslus, numatomus studijų rezultatus ir turinį, vengiant programos numatomų studijų rezultatų dubliavimo studijų dalykuose, taip pat dalykų temų dubliavimo, turinio neatitikimo su studijų dalyko tikslais ir numatomais studijų rezultatais. (Pakoreguota).
6. Dėstytojų gyvenimo aprašymuose turėtų būti labiau akcentuojama veikla, tiesiogiai susijusi su numatomo dėstyti dalyko numatomais studijų rezultatais. (Iš dalies pakoreguota).
7. Į perspektyvinį materialiosios bazės gerinimo planą tikslinga įtraukti specializuotos programinės įrangos, skirtos transporto logistikos technologinių procesų planavimui, organizavimui ir vykdymui, įsigijimą. (Pakoreguota).
8. Studijų dalykų aprašus papildyti literatūros šaltiniais užsienio kalba, numatant studentams galimybes jais naudotis. (Pakoreguota).

GALUTINĖS REKOMENDACIJOS

1. Patikslinti programos numatomus studijų rezultatus aiškiai įvardinant, kokiomis sąlygomis, profesinės veiklos srityse jie bus pasiekti.
2. Studijų dalykų aprašuose pateikti išsamesnius temų sąrašus bei įvardinti praktines užduotis / studijų metodus.

3. Siekiant užtikrinti sausumo transporto inžinerijos studijų dalykus dėstysiančių dėstytojų kompetencijų tiesioginę sąsają su programos numatomais studijų rezultatais, tikslinga parengti dėstytojų kvalifikacijos tobulinimo planą, įtraukiant tokias priemones kaip, stažuotės transporto įmonėse Lietuvoje bei užsienyje bei dalyvavimą dėstytojų mainų programose.
4. Būtina sąlyga sėkmingam studijų programos vykdymui – perspektyviniame materialiosios bazės gerinimo plane numatytų priemonių realizavimas.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Marijampolės kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Sausumos transporto logistikos technologijos* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2	Programos sandara	2
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	4
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	17

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. Artūras Keršys

Grupės narė: Ingrida Brazionienė